

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Obdo/32/2022
Identifikačné číslo spisu: 3115222635
Dátum vydania rozhodnutia: 25.10.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:3115222635.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD., a členiek senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a JUDr. Lenky Praženkovej, v spore žalobcu L. A. Š., nar. X.X.XXXX, N. XXX/X, XXX XX H., Č. F., zastúpený HAVEL & PARTNERS s.r.o., Bratislava, Žižkova 7803/9, IČO: 36 856 584, proti žalovanému: MEA Water Management s.r.o., Domažlická 180, Plzeň - Skvrňany, Česká republika, IČ: 279 99 734, zastúpený alianciadvokátov ak, s.r.o., Bratislava, Vlčkova 8/A, IČO: 36 679 771, o 57 000,- eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 37Cb/419/2015, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29. júna 2022, č. k. 8Cob/7/2021-568, takto

rozhodol:

Dovolanie žalovaného z a m i e t a.

Žalobca m á voči žalovanému n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín rozsudkom č. k. 37Cb/419/2015-150 zo dňa 31.10.2017 rozhodol v prvom výroku tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 57 000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,05 % ročne od 24.7.2015 do zaplatenia. Ďalšími výrokmi súd žalobu vo zvyšnej časti zamietol a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 82 %.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplynulo, že žalobca sa domáhal voči žalovanému zaplatenia odmeny za ním uskutočnený výkon funkcie konateľa v spoločnosti žalovaného. Žalobca vykonával v období od 27.6.2013 do 27.1.2015 (19 mesiacov) funkciu konateľa žalovaného, pričom za výkon funkcie konateľa nedostal od žalovaného zaplatenú žiadnu odmenu. Medzi žalovaným a žalobcom nebola uzatvorená zmluva o výkone funkcie konateľa ani iná zmluva, obsahujúca podstatné náležitosti zmluvy o výkone funkcie konateľa podľa § 66 ods. 3 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „ObZ“), čím sa má vzťah medzi spoločnosťou (žalovaným) a konateľom (žalobcom) spravovať primerane ustanoveniami o mandátnej zmluve. V prípade, že výška odmeny za výkon funkcie konateľa nebola

dohodnutá priamo v zmluve o výkone funkcie konateľa, má konateľ (žalobca) nárok na obvyklú odplatu (§ 571 ods. 1 ObZ), žalobcovi za výkon funkcie konateľa tak prináleží obvyklá odplata za 19 mesiacov. Výšku odplaty možno podľa žalobcu odvodiť z výšky odplaty, ktorú za výkon funkcie konateľa v spoločnosti žalovaného poberal nástupca žalobcu (odplata v priemernej výške 3 000,- eur mesačne). Za obdobie od 27.6.2013 do 27.1.2015 (19 mesiacov) je odmena spolu vo výške 57.000,- eur, ktorú žalovaný napriek výzvam žalobcu neuhradil.

3. Ako nespornú vyhodnotil súd prvej inštancie skutočnosť, že žalobca v spoločnosti žalovaného vykonával v danom období funkciu konateľa a v súvislosti s výkonom jeho funkcie nebola medzi stranami uzavretá žiadna zmluva ani dohodnutá konkrétna odmena za výkon funkcie. Sporným nebolo ani to, že žalobca vykonával súbežne na základe zmluvy o poradenskej činnosti uzavretej medzi žalobcom a spoločnosťou MEA Water Management GmbH (MWN) zo dňa 18.9.2013 poradenskú činnosť a na základe Zmluvy o výkone funkcie konateľa uzatvorenej medzi žalobcom a spoločnosťou Ronn-Drain-Complet s.r.o. dňa 14.6.2013 vykonával funkciu konateľa v tejto spoločnosti. Medzi stranami nebolo sporné, že žalobca bol v období od 14.6.2013 do 1.2.2014 konateľom spoločnosti Ronn-Drain-Complet s.r.o., ktorá následne zanikla zlúčením so spoločnosťou RONN Water Management, s.r.o., a následne bol v období od 1.2.2014 do 31.12.2014 konateľom spoločnosti RONN Water Management, s.r.o. Spoločnosť Ronn-Drain-Complet s.r.o. bola zároveň jediným spoločníkom žalovaného. Žalobca ako fyzická osoba teda vykonával poradenskú činnosť aj funkciu štatutárneho orgánu vo vzťahu k viacerým postupne zlúčeným a majetkovo prepojeným subjektom, pričom písomná zmluva bola uzatvorená iba na výkon niektorých činností. Za spornú skutočnosť súd prvej inštancie považoval to, či žalobcovi vôbec nárok na odmenu patrí, a ak áno, v akej výške.

4. Súd prvej inštancie konštatoval, že za výkon funkcie konateľa osobe, ktorá túto funkciu vykonáva, odmena vo všeobecnosti patrí. Uviedol, že na vzťah spoločnosti a jej štatutárneho orgánu sa vzťahuje ust. § 66 ods. 3 ObZ a na toto ustanovenie nadväzujúce ustanovenia o mandátnej zmluve (§ 566 a nasl. ObZ). V danom prípade nebola uzavretá samostatná zmluva v písomnej forme, obsahom ktorej by boli vzájomné práva a povinnosti v súvislosti s výkonom funkcie žalobcu ako konateľa spoločnosti žalovaného, preto súd vychádzal pri posúdení nároku žalobcu iba zo zákonnej úpravy, z ktorej vyplýva, že nárok žalobcu, t. j. jeho základ, je dôvodný. Poukázal na ust. § 571 ods. 1 ObZ, podľa ktorého je mandant povinný zaplatiť mandatárovi odplatu, ktorá je obvyklá v čase uzavretia zmluvy. Pre určenie výšky nároku žalobcu bolo podľa súdu prvej inštancie rozhodujúce, aká bola obvyklá odmena za výkon činnosti konateľa v období vzniku jeho funkcie v spoločnosti žalovaného, t. j. v období mesiaca júl 2013.

5. Na základe vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že v mesiaci júl 2013 bola mesačná odmena za výkon funkcie konateľa vo výške 90.000,- Kč (t. j. cez 3.000,- eur), tiež zo zmluvy o výkone funkcie konateľa v spoločnosti Ronn-Drain-Complet s.r.o. (č. l. 37) vyplývala výška odmeny za výkon funkcie konateľa v sume 90.000,- Kč, zároveň aj z faktúr predložených žalovaným č. l. 119 až 130, vystavených žalobcom za výkon poradenskej činnosti v spoločnosti MEA Water Management GmbH (MVM), v rámci ktorých bola zohľadnená odmena za výkon funkcie konateľa vo výške 90.000,- Kč mesačne. Odmena vo výške 3.000,- eur vyplývala aj zo zmluvy o výkone funkcie konateľa zo dňa 27.01.2015 pre konateľa S. M., aj keď išlo o obdobie nasledujúce po výkone funkcie žalobcom, pričom k zmene výšky odmeny nedošlo (došlo len k rozdeleniu odmeny na základnú a pohyblivú zložku odmeny). Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie považoval mesačnú odmenu vo výške 3.000,- eur za preukázanú ako obvyklú odmenu poskytovanú v čase začiatku výkonu funkcie konateľa za výkon tejto funkcie. Nakoľko žalobca vykonával funkciu konateľa v spoločnosti žalovaného od 27.6.2013 do 27.1.2015 (19 mesiacov), bola žaloba v časti o zaplatenie sumy 57 000,- eur (19 x 3 000,- eur) dôvodná.

6. K námietke žalovaného ohľadom skutočnosti, že žalobca vyzval na úhradu odmeny konateľa aj spoločnosť MEA GmbH, a to za obdobie od 30.7.2013 do 27.1.2015 vo výške 54 000,- eur, pričom následne si uplatnil nárok na odmenu aj voči žalovanému vo výške 57 000,- eur, uviedol, že tento nárok bol predložený do spisu v anglickom jazyku, z ktorého dôvodu sa súd s jeho obsahom nemohol kvalifikovane oboznámiť. Zároveň súd prvej inštancie, s ohľadom na to, že išlo o uplatnenie nároku voči

treťiemu subjektu, nepovažoval toto uplatnenie za právne relevantné. Konštatoval, že akékoľvek nároky z tohto zmluvného vzťahu je možné relevantne uplatňovať iba v rámci strán uvedeného zmluvného vzťahu. Žalovaný zároveň poukazyval aj na to, že žalobca si voči spoločnosti MEA GmbH uplatnil nárok za iné obdobie, a to za obdobie od 30.7.2013 do 27.1.2015 vo výške 54 000,- eur (žalobou za obdobie od 27.6.2013 do 27.1.2015 vo výške 57 000,- eur). Súd prvej inštancie tu uviedol, že z výpisu z Obchodného registra vyplýva, že žalobca vykonával funkciu konateľa žalovaného v období od 27.6.2013 do 27.1.2015, pričom k relevantnému spochybneniu dátumu začiatku výkonu funkcie konateľa žalobcom v spoločnosti žalovaného zo strany žalovaného nedošlo. Rovnako nebolo preukázané, že došlo zo strany žalobcu k začiatku, resp. ku koncu jeho funkcie k inému dátumu, preto súd vychádzal z údajov zapísaných do Obchodného registra.

7. S námietkou žalovaného, že nároky žalobcu vyplývajúce z funkcie konateľa v spoločnosti žalovaného zanikli prijatím odplaty zo Zmluvy o poradenskej činnosti zo dňa 18.9.2013 medzi žalobcom a spoločnosťou MEA Water Management GmbH (MWM), sa súd prvej inštancie nestotožnil. Poukázal na to, že zmluva o výkone poradenskej činnosti bola uzatvorená medzi žalobcom a spoločnosťou MEA Water Management GmbH (MWM) - subjektom rozdielnym od žalovaného, a teda práva a povinnosti z uvedenej zmluvy sa mohli týkať len zmluvných strán. Uviedol, že zmluvu o poradenskej činnosti uzatvorenú dňa 18.9.2013 nie je možné vykladať tak, že sa vzťahuje aj na subjekt, ktorý nebol stranou zmluvy a na základe toho nie je možné potom ani vyvodzovať z tejto zmluvy právne dôsledky na nárok uplatnený žalobou. Ani skutočnosť, že osoba žalobcu ako štatutárneho orgánu bola v oboch prípadoch rovnaká, a že následne došlo k majetkovému prepojeniu subjektov, v rámci ktorých ako štatutárny orgán žalobca pôsobil, nemá na to vplyv.

8. Ako nedôvodnú vyhodnotil súd prvej inštancie aj námietku žalovaného, že žalobca počas toho, ako vykonával funkciu konateľa v spoločnosti žalovaného, nežiadal priznanie odmeny. Odmenu za výkon funkcie žiadal priznať až po ukončení výkonu, z čoho žalovaný vyvodil, že žalobca nárok na odmenu za výkon funkcie konateľa, popri už priznanej odmene za výkon poradenskej činnosti, nemá. Podľa súdu bolo na vôli žalobcu, ako a kedy si nárok bude uplatňovať, a to, že si ho neuplatňoval mesačne, nepreukazuje, že žalobcovi nárok nepatrí. Rovnako ako nedôvodnú vyhodnotil námietku, že žalobca vykonával funkciu v spoločnosti MEA CZ, ktorá je jediným spoločníkom žalovaného, čo znamená, že ako štatutárny orgán, mohol sám rozhodnúť o svojej odmene, čo však neurobil, konštatujúc, že uvedené rovnako nie je dôvodom na zamietnutie žaloby.

9. K ďalšej námietke žalovaného, že uplatnený nárok je v rozpore s poctivým obchodným stykom, či dobrými mravmi, súd prvej inštancie uviedol, že samotný nárok na odmenu za vykonanú činnosť nemôže byť v rozpore s poctivým obchodným stykom, či dobrými mravmi. K výške odmeny uviedol, že ani táto sa nejaví ako rozporná, nakoľko je výškou uplatnenou v súlade so zákonnou úpravou a ide o výšku obvyklú v rozhodnom čase. Žalobca sa stal konateľom spoločnosti žalovaného na základe jeho voľby a vymenovania do funkcie konateľa a musel vykonávať všetky svoje povinnosti, bez ohľadu na to, že bol konateľom a poskytovateľom poradenských služieb aj vo vzťahu k iným spoločnostiam. Skutočnosť, že žalobca bol konateľom viacerých spoločností a za výkon každej funkcie žiada zaplatiť odplatu, v rozpore s poctivým obchodným stykom nie je. Súd sa tiež vyjadril k námietke žalovaného, že žalobca nebol ako konateľ k dispozícii žalovanému 24 hodín tak ako súčasný konateľ, ako aj k tomu, že výkon funkcie konateľa na území Slovenskej republiky bol len formálny, pričom konštatoval, že tieto tvrdenia neboli preukázané.

10. Záverom uviedol, že za dôvodnú možno považovať námietku žalovaného v časti uplatneného úroku z omeškania. Žalobca si uplatnil úrok z omeškania od 27. dňa každého mesiaca v ktorom vykonával funkciu konateľa spoločnosti. Keďže medzi stranami nebola uzatvorená žiadna zmluva, potom nebola dohodnutá ani splatnosť odmeny. Žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie odmeny písomnou výzvou zo dňa 15.6.2015, označenou ako predžalobná výzva na plnenie, v ktorej určil žalovanému lehotu na plnenie - 15 dní od doručenia výzvy. V spore nebolo preukázané, kedy žalovanému táto výzva bola doručená, pričom sporným nebolo, že k jej doručeniu došlo a žalovaný na výzvu žalobcu reagoval oznámením zo dňa 8.7.2015 tak, že jeho nárok neuznáva. Preto súd prvej inštancie pri určení omeškania vychádzal z

toho, že žalovaný mal najneskôr dňa 8.7.2015 výzvu na plnenie doručenú a k tomuto dňu pripočítal lehotu na plnenie určenú žalobcom v trvaní 15 dní, ktorá uplynula dňa 23.7.2015, a teda žalovaný sa dostal do omeškania od 24.7.2015. Pri stanovení výšky úroku z omeškania vychádzal v súlade so žalobou zo zákonných úrokov z omeškania platných v čase, kedy došlo k omeškaniu, za použitia ust. § 369 ods. 1 ObZ, t.j. zákonné úroky predstavujú 9,05 % (základná úroková sadzba ECB zvýšená o 9 percentuálnych bodov) od momentu omeškania. Vo zvyšnej časti súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

11. Súd prvej inštancie v závere poukázal na to, že v priebehu sporu došlo k predaju podniku žalovaného. Podľa ust. § 447 ods. 3 ObZ sa pri predaji podniku na prechod záväzku nevyžaduje súhlas veriteľa, predávajúci však ručí za splnenie prevedených záväzkov, z čoho vyplýva, že žalovaný sa stal účinnosťou zmluvy o predaji podniku zákonným ručiteľom voči žalobcovi, t. j. osobou naďalej povinnou na poskytnutie plnenia veriteľovi. Nakoľko mal súd prvej inštancie dôvodnosť nároku žalobcu v priznanej časti za preukázanú, v tejto časti žalobe vyhovel. Žalovaný svoje postavenie nespochybňoval, ani netvrdil a ani v spore nepreukázal, že by žalovaný záväzok v predmetnej časti bol z akýchkoľvek dôvodov zanikol (napríklad aj z dôvodu splnenia jeho právnym nástupcom).

12. O odvolaní žalovaného rozhodol Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 16Cob/66/2018-201 zo dňa 14.5.2019 (prvý v poradí), ktorým rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku I. a vo výroku III. potvrdil. Druhým výrokom žalobcovi proti žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Voči tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala spoločnosť MEA Water Management s.r.o. dovolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“ alebo „najvyšší súd“) uznesením č. k. 5Obdo/3/2020-291 zo dňa 25.2.2020, ktorým napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Najvyšší súd konštatoval, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces tým, že odvolací súd sa dôsledne nezaoberal procesnou situáciou, ktorá nastala po zániku pôvodného žalovaného (strata procesnej subjektivity spoločnosti MEA Water Management SK s.r.o.), v dôsledku čoho sa neriadil ani postupom predpokladaným v ust. § 64 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“). Nad rámec uviedol, že odvolanie podal pôvodný žalovaný v čase, keď tento subjekt už neexistoval, a teda odvolacie konanie bolo vyvolané subjektom, ktorý nedisponoval procesnou subjektivitou, a preto mal správne odvolací súd odvolacie konanie zastaviť.

13. Po zrušení a vrátení veci odvolaciemu súdu, tento najprv uznesením č. k. 16Cob/33/2020-382 zo dňa 30.6.2020 rozhodol v prvom výroku tak, že v konaní bude pokračovať s právnym nástupcom po pôvodnom žalovanom, a to so spoločnosťou MEA Water Management s.r.o. Druhým výrokom odvolací súd odvolacie konanie o odvolaní pôvodného žalovaného (MEA Water Management SK s.r.o.) zastavil. Ďalšími výrokmi nepriznal žalobcovi v konaní o odvolaní pôvodného žalovaného nárok na náhradu trov odvolacieho konania a dovolateľovi MEA Water Management s.r.o., priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %. Doručením tohto uznesenia sa obchodná spoločnosť MEA Water Management s.r.o. stala stranou v spore v procesnom postavení žalovaného, pričom prijala stav konania ku dňu zániku procesnej subjektivity svojho predchodcu, t.j. ku dňu 03.11.2017. Týmto dňom bolo prerušené plynutie procesných lehôt v konaní a doručením tohto uznesenia začali právnemu nástupcovi plynúť nové procesné lehoty, pričom ďalší priebeh konania a procesný postup bol viazaný na dispozitívne procesné úkony právneho nástupcu pôvodného žalovaného.

14. Následne odvolací súd o odvolaní podanom právnym nástupcom po pôvodnom žalovanom rozhodol rozsudkom č. k. 8Cob/7/2021-568 zo dňa 29.6.2022 (druhý v poradí), ktorým rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výrokoch I. a III. potvrdil. Druhým výrokom žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

15. Odvolací súd za podstatné odvolacie námietky žalovaného vyhodnotil jeho argumentáciu týkajúcu sa rozporov vo výpovediach žalobcu v jednotlivých konaniach pred súdmi v Slovenskej a Českej republike, v tom, že žalobca mal sám tvrdiť, že výkonu konateľskej činnosti pre právneho predchodcu žalovaného venoval 50 % času, preto nemá nárok na odmenu v plnej výške. Tiež, že odmenu mal žalobca dohodnutú ako zbernú v Zmluve o poradenskej činnosti uzatvorenej medzi žalobcom a spoločnosťou

MEA Water Management GmbH z 18.9.2013, a že nárok žalobcu nemá oporu v práve, je v rozpore s dobrými mravmi a poctivým obchodným stykom.

16. Odvolací súd uviedol, že z dokazovania vyplynulo, že žalobca vykonával funkciu štatutárneho orgánu spoločnosti, pričom zmluva o výkone funkcie medzi žalobcom a žalovaným nebola uzavretá, a teda súd prvej inštancie správne aplikoval ustanovenia Obchodného zákonníka týkajúce sa mandátnej zmluvy. Tiež pri určení obvyklej výšky odmeny súd prvej inštancie vychádzal z predložených dôkazov, a jeho záver o neunesení dôkazného bremena žalobcom týkajúceho sa existencie záväzkového vzťahu so žalovaným, má podľa odvolacieho súdu oporu v skutkovom stave zistenom na základe vykonaného dokazovania.

17. Ako nedôvodnú vyhodnotil námietku žalovaného, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, konštatujúc, že súd prvej inštancie v ods. 14 až 23 odôvodnenia svojho rozhodnutia vykonal hodnotenie dôkazov samostatne, aj v ich vzájomnej súvislosti a vysvetlil, ako a prečo prisúdil hodnotu pravdivosti tomu ktorému dôkazu. Ohľadom námietky žalovaného o hodnotení, resp. vyhodnotení dokazovania, odvolací súd uviedol, že táto v podstate smeruje voči výsledkom hodnotenia vykonaných dôkazov zo strany súdu prvej inštancie, majúc za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v rovine dokazovania ako aj zisteného skutkového stavu bolo vecne správne.

18. K námietke žalovaného, že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo útoku, ktoré neboli uplatnené, odvolací súd uviedol, že opravné prostriedky s právom novôt povoľujú subjektu prednášať nové skutočnosti a dôkazy za taxatívne stanovených podmienok. Konštatoval, že so skutkovými tvrdeniami a dôkazmi predloženými žalovaným po vyhlásení rozsudku súdom prvej inštancie sa mohol odvolací súd vecne zaoberať, pretože na to boli splnené zákonné podmienky v zmysle § 366 CSP. Žalovaný tvrdil a preukazoval, že tieto skutočnosti a dôkazy bez svojej viny nemohol uplatniť v prvoinštančnom konaní. Odvolací súd vyhodnotil argumentáciu žalovaného, ktorou namietal, že ním v odvolaní tvrdené prostriedky procesnej obrany a procesného útoku nemohol bez svojej viny použiť pred súdom prvej inštancie za dôvodnú, pričom zohľadnil, že žalovaný vstúpil do konania až po vynesení napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Žalovaný v odvolaní uvedenú argumentáciu nemohol uplatniť pred súdom prvej inštancie, nakoľko nebol sporovou stranou a tvrdenia a skutočnosti ním uvádzané v odvolaní, nastali až po vynesení napadnutého rozsudku súdom prvej inštancie. Odvolací súd napriek tomu, že túto obranu žalovaného v odvolacom konaní pripustil, tak po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu konštatoval, že jeho argumentácia a ním predložené dôkazy a tvrdenia v odvolacom konaní neboli spôsobilé prívodiť zmenu, či zrušenie napadnutého rozsudku.

19. Na žalovaným poukazané tvrdenie žalobcu pred Okresným súdom v Táboře dňa 3.4.2019 č.j. 24C/41/2016-337, z ktorého vyplývalo, že žalobca v tej dobe bol často na Slovensku, venoval sa hlavne slovenskej problematike, a že zhruba 50 % času sa venoval aktivitám na Slovensku, tak podľa odvolacieho súdu z uvedenej výpovede nebolo možné dovodiť tvrdenie žalovaného o polovičnom rozsahu výkonu činnosti žalobcu ako konateľa v prospech právneho predchodcu žalovaného, pre ktorý by mal mať nárok na 50 % odmeny funkcie konateľa. V uvedenom konaní nebolo skúmané časové rozpätie výkonu prác žalobcom ani počet odpracovaných hodín žalobcom v prospech toho ktorého subjektu. Rovnako tvrdenie žalovaného o tzv. zbernej odmene podľa odvolacieho súdu nemohlo obstáť, keďže z čl. 9. (Odmena) Zmluvy o poradenskej činnosti uzatvorenej medzi žalobcom a spoločnosťou MEA Water Management GmbH z 18.9.2013 vyplýva, že ak bude žalobca menovaný do funkcie konateľa, tak akákoľvek odmena prislúchajúca z funkcie konateľa bude odpočítaná z predmetnej odmeny v zmluve zo dňa 18.9.2013, a nie naopak. Odvolací súd tiež uviedol, že v tejto zmluve neboli označené konkrétne spoločnosti, ktorých by sa takýto záväzok mal týkať, pričom poukázal na to, že žalované obdobie sa týkalo obdobia od 27.6.2013 do 27.1.2015 a Zmluva o poradenskej činnosti bola uzatvorená na obdobie od 17.6.2013 do 31.12.2014, teda nekryla celé žalované obdobie. Odvolací súd preto záver súdu prvej inštancie, v ktorom uviedol, že odmena za poradenskú činnosť a odmena konateľa žalovaného za činnosť u právneho predchodcu žalovaného nie sú prepojené, vyhodnotil ako správny.

20. Záverom uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti je vecne správny a táto vecná správnosť predstavuje správnu aplikáciu a interpretáciu právnych noriem na základe správne a dostatočne zisteného skutkového stavu. Odvolací súd konštatoval, že žalovaným uplatnené podstatné odvolacie tvrdenia nemali oporu vo vykonanom dokazovaní a v právnom posúdení veci súdom prvej inštancie, pričom odvolací súd za správny považoval aj výrok III. napadnutého rozsudku o trovách konania.

21. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“), ktorým sa domáhal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“ alebo „najvyšší súd“) rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29.6.2022, č. k. 8Cob/7/2021-568 zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, zároveň si žalovaný uplatnil náhradu trov dovolacieho konania. Zároveň navrhol odvolaciemu súdu, aby v súlade s ust. § 444 CSP odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia z dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré videl v možnosti ohrozenia finančnej stability spoločnosti MEA Water Management s.r.o.

22. Dovolateľ prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) a písm. c) CSP, majúc za to, že dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočívalo v nesprávnom právnom posúdení vecí, a toto je ako celok nesprávne a nezákonné.

23. Prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP má byť podľa dovolateľa daná tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Dovolateľ vymedzil dve otázky, a to:

- Či v prípade ak je výška odplaty konateľa stanovená podľa § 571 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, t.j. podľa odplaty, ktorá je obvyklá v čase uzatvorenia zmluvy za obdobnú činnosť - má sa pri stanovení výške tejto odplaty prihliadať na to, koľko sa daný konateľ venoval výkonu funkcie konateľa v porovnaní s konateľom, ktorého výška odmeny bola použitá na stanovenie obvyklej výšky odplaty?

- Či v prípade ak je výška odplaty konateľa stanovená podľa § 571 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, t.j. podľa odplaty, ktorá je obvyklá v čase uzatvorenia zmluvy za obdobnú činnosť - je v súlade s poctivým obchodným stykom/dobrymi mravmi ak sa pri stanovení tejto odplaty neprihliada na to, koľko sa daný konateľ venoval výkonu funkcie konateľa v porovnaní s konateľom, ktorého výška odmeny bola použitá na stanovenie obvyklej výšky odmeny?

24. Ďalej dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania z ust. § 421 ods. 1 písm. c) CSP, z dôvodu, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne, a to otázka nároku konateľa na odmenu za výkon funkcie konateľa v prípade, ak medzi obchodnou spoločnosťou a konateľom nie je dohodnuté či výkon funkcie konateľa bude odplatný alebo neodplatný. Na preukázanie stavu rozdielnosti rozhodovania dovolacieho súdu uviedol dovolateľ rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Obo/33/2007 a sp. zn. 1ObdoV/118/2005, majúc za to, že uvedenými rozhodnutiami najvyšší súd rozhodol rozdielne o tom, či konateľ má alebo nemá nárok na vyplatenie konateľskej odmeny v prípade, ak spoločnosť (prostredníctvom svojho valného zhromaždenia) nerozhodla o odmene za výkon funkcie konateľa. Dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie v danej veci záviselo od vyriešenia tejto právnej otázky, a to z dôvodu, že žalobca žiada vyplatenie konateľskej odmeny, hoci medzi ním a žalovaným žiadna konateľská odmena nebola dohodnutá. Za nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom považoval dovolateľ nesprávne určenie času rozhodného pre výpočet výšky obvyklej odmeny, nesprávne určenie výšky obvyklej odmeny a tiež rozpor konania žalobcu s dobrými mravmi a poctivým obchodným stykom.

25. K namietanému nesprávne určenému času rozhodnému pre výpočet výšky obvyklej odmeny konateľa poukázal dovolateľ na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie (bod 18.) a odvolacieho súdu (bod 16.), majúc za to, že pri analogickom uplatnení § 571 ods. 1 ObZ v prípade, ak výška odmeny konateľa nie je dohodnutá, tak sa na jej výpočet použije odmena obvyklá za obdobnú činnosť v čase, kedy konateľ začal vykonávať funkciu konateľa. Tvrdí, že pre určenie výšky konateľskej odmeny žalobcu sa malo zisťovať, aká bola obvyklá odmena za obdobnú činnosť v čase, keď funkciu konateľa

začal žalobca vykonávať u žalovaného (t.j. dňa 27.6.2013), pričom súd prvej inštancie ako obvyklú odmenu žalobcu určil takú, ktorú za výkon funkcie dostával nasledujúci konateľ žalovaného. Dovolateľ považuje tento právny názor súdov nižšej inštancie za nesprávny, odporujúci zneniu ust. § 571 ods. 1 ObZ, z ktorého vyplýva, že časovým obdobím rozhodným pre stanovenie výšky obvyklej odmeny je čas, kedy výkon funkcie konateľa začína (27.6.2013), a nie kedy končí (27.1.2015). Namietal, že nakoľko žalobca, resp. súd nezistoval, či obvyklá odmena konateľa bola za obdobnú činnosť dňa 27.6.2013 (začatie vykonávania funkcie konateľa žalobcom) vo výške 3 000,- eur mesačne, a teda súd prvej inštancie nemal preukázanú oprávnenosť nároku žalobcu a nemohol mu priznať sumu 57 000,- eur.

26. Ohľadom nesprávneho určenia výšky obvyklej odmeny dovolateľ namietal, že žalobca nemal nárok na odmenu vo výške, ktorú dostával pán M. (vykonávajúci funkciu konateľa po žalobcovi), z dôvodu, že výkonu funkcie konateľa u žalovaného venoval menej času ako pán M.. Súdov nižšej inštancie mali nesprávne určiť aj výšku odmeny, ktorá mala byť obvyklá s prihliadnutím na výšku odmeny pána M., kde mal tento v zmluve o výkone funkcie konateľa odmenu dohodnutú ako základnú hrubú mesačnú mzdu vo výške 2 000,- eur, pohyblivú zložku odmeny vo výške 1 000,- eur a výnimočnú odmenu vo výške 40 000,- eur v prípade splnenia viacerých podmienok. Podľa dovolateľa žalobca v konaní nepreukázal, že by mu počas obdobia od 27.6.2013 do 27.1.2015 vznikol aj nárok na zaplatenie pohyblivej zložky odmeny konateľa, resp. zaplatenie výnimočnej odmeny. Dovolateľ preto tvrdenie odvolacieho súdu, že súd prvej inštancie riadne vykonal hodnotenie dôkazov samostatne aj v ich vzájomnej súvislosti a vysvetlil, ako a prečo prisúdil hodnotu pravdivosti tomu ktorému dôkazu, považuje za nepravdivé. Namietal, že súd prvej inštancie riadne nevykonal hodnotenie dôkazov, keďže nevysvetlil, prečo nebral do úvahy tvrdenie pána M. z pojednávania zo dňa 11.7.2017 (kde tvrdil, že poberal odmenu 2 200,- eur mesačne), a tiež nevysvetlil, prečo mal preukázané, že žalobcovi vznikol, s prihliadnutím na to ako bola koncipovaná odmena pána M., nárok aj na zaplatenie pohyblivej zložky mzdy vo výške 1 000,- eur mesačne.

27. Ako nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom dovolateľ označil aj rozpor konania žalobcu s dobrými mravmi a poctivým obchodným stykom, poukazujúc na bod 23. a 24. rozhodnutia odvolacieho súdu. Dovolateľ právny názor vyjadrený odvolacím súdom v týchto bodoch považuje za rozporný s dôkazmi, ktoré predložil, a z ktorých vyplýva, že vykonávanie poradenskej činnosti v zmysle zmluvy o poradenskej činnosti uzatvorenej spoločnosťou MEA Water Management GmbH, Nemecko, dňa 18.9.2013, bolo spojené s výkonom funkcie konateľa v spoločnosti MEA Water Management SK s.r.o. Poukazoval na to, že počas súdneho konania na Slovensku žalobca tvrdil, že výkonu konateľstva v ČR a SR sa venoval rovným dielom 7 dní v týždni a odmena zo zmluvy o poradenskej činnosti uzatvorenej so spoločnosťou MEA GmbH nemala akýkoľvek vplyv na odmenu za výkon funkcie konateľa spoločnosti MEA Water Management SK s.r.o. Avšak v konaní v Českej republike žalobca tvrdil, že výkonu konateľstva sa v SR venoval iba 50 % času a zmluva o poradenstve zastrešovala pôsobenie žalobcu nielen v spoločnosti MEA GmbH, ale aj činnosť v spoločnosti MEA Water Management s.r.o. a spoločnosti MEA Water Management. Konštatoval, že je zrejmé, že odmena za poradenskú činnosť na základe poradenskej zmluvy uzatvorenej so spoločnosťou MEA GmbH a odmena za vykonávanie funkcie konateľa v spoločnosti MEA Water Management SK s.r.o. boli prepojené, a že žalobca sa výkonu funkcie konateľa na Slovensku venoval iba 50 % času. Na záver uviedol, že nárok žalobcu nemá oporu v práve a je aj v rozpore s dobrými mravmi a poctivým obchodným stykom.

28. Žalobca vo svojom vyjadrení navrhol dovolanie žalovaného odmietnuť, alternatívne zamietnuť a súčasne navrhol, aby dovolací súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Konštatoval, že argumentácia dovolateľa týkajúca sa návrhu na odklad vykonateľnosti nemôže obstáť.

29. K vydreniu žalobcu podal dovolateľ repliku, kde bližšie rozoberal ním uvádzané rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Obo/33/2007 a sp. zn. 1ObdoV/118/2005, v ktorých sa podľa dovolateľa rieši pre spor relevantná otázka. Dovolateľ nesúhlasil s právnym názorom žalobcu, že konajúci súd by sa mal prikloniť k právnym názorom vyjadreným v rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 1ObdoV/118/2005, pričom podľa žalovaného by sa na daný prípad mal aplikovať právny názor vyjadrený v rozhodnutí sp.

zn. 3Obo/33/2007, ktorý je priamo aplikovateľný na predmetný prípad. Záverom uviedol, že zotrúva na svojom právnom názore a žiada, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

30. Žalobca v duplike zotrval na svojich vyjadreniach, považujúc dovolanie žalovaného za neprípustné a nedôvodné. Žalobca navrhol dovolanie žalovaného odmietnuť, resp. zamietnuť, a tiež žiadal, aby dovolací súd priznal žalobcovi náhradu trov konania v plnej výške.

31. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je v časti prípustné, avšak nie je dôvodné a je potrebné ho zamietnuť (§ 448 CSP).

K dôvodom prípustnosti dovolania

32. Pre dovolanie podané podľa § 421 CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne, platí, že ho možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

33. Dovolací súd je rozsahom dovolania viazaný (§ 439 CSP, okrem prípadov uvedených v písm. a/ až c/ citovaného ustanovenia). Rovnako je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Viazanosť dovolacími dôvodmi znamená, že dovolací súd môže skúmať dovolacie dôvody len v rozsahu, v akom boli vymedzené, je teda viazaný tým, čo dovolateľ považuje za nesprávne, pričom dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní. V dôsledku uvedenej viazanosti dovolacieho súdu dovolacím dôvodom, dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom (uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo 59/2017 z 8. júna 2017).

34. Podľa ustanovenia § 442 CSP, dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovolací súd len pripomína, že pri preskúmaní veci v rozsahu dovolacích dôvodov je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho ustálil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (I. ÚS 6/2018).

35. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom, týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení upravujúcich otázku prípustnosti dovolania je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania, vyplývajúce z ust. § 420 alebo § 421 CSP, a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 CSP

K prípustnosti dovolania z dôvodov podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP

36. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa opiera o § 421 ods. 1 písm. b) CSP by mal dovolateľ:
a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju odvolací súd riešil,
b/ vysvetliť, v čom je riešenie právnej otázky odvolacím súdom nesprávne,
c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená (pozri uznesenie najvyššieho súdu zo dňa 28. novembra 2019, sp. zn. 5Obdo/75/2019). Sama polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd

prístupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. b/ CSP (pozri rozhodnutia Naj vyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/203/2016, 2Cdo/54/2018, 3Cdo/6/2017, 3Cdo/67/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017).

37. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP predpokladá, že právnu otázku dovolací súd doposiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita takúto otázku (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí) vyriešil. Zároveň platí, že právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca (kľúčová) pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani akademické otázky, ktoré nemajú vôbec súvis s rozhodovaným sporom. To znamená, že musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním, teda o právnu otázku rozhodujúcu pre rozhodnutie vo veci samej. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/189/2018 z 26. marca 2019).

38. V posudzovanom prípade dovolateľ vymedzil dve otázky v znení:

- „v prípade ak je výška odplaty konateľa stanovená podľa § 571 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, t.j. podľa odplaty, ktorá je obvyklá v čase uzatvorenia zmluvy za obdobnú činnosť - má sa pri stanovení výšky tejto odplaty prihliadať na to, koľko sa daný konateľ venoval výkonu funkcie konateľa v porovnaní s konateľom, ktorého výška odmeny bola použitá na stanovenie obvyklej výšky odplaty?
- v prípade ak je výška odplaty konateľa stanovená podľa § 571 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, t.j. podľa odplaty, ktorá je obvyklá v čase uzatvorenia zmluvy za obdobnú činnosť - je v súlade s poctivým obchodným stykom/dobrymi mravmi ak sa pri stanovení tejto odplaty neprihliada na to, koľko sa daný konateľ venoval výkonu funkcie konateľa v porovnaní s konateľom, ktorého výška odmeny bola použitá na stanovenie obvyklej výšky odmeny?“

39. Dovolací súd tu s prihliadnutím na potrebu abstrahovať právnu podstatu formulovaných otázok konštatuje, že dovolateľ kladie otázku, aký vplyv má na určenie výšky odmeny konateľa pri jej určení ako obvyklej v zmysle ust. § 571 ObZ rozsah, v akom sa venuje konateľ výkonu svojej funkcie, resp. či sa má výška odmeny odvíjať od časovo vymedzeného rámca (tu vychádzajúc z formulácie „koľko sa venoval...“).

40. Dovolací súd sumarizuje, že v spore ide o nárok žalobcu na zaplatenie odmeny za výkon funkcie konateľa v spoločnosti žalovaného spolu v sume 57 000,- eur s príslušenstvom. Konajúce súdy vykonaným dokazovaním dospeli k záveru, že žalobca v spoločnosti žalovaného vykonával funkciu konateľa spoločnosti, pričom na výkon tejto funkcie nemal uzavretú žiadnu zmluvu ani inú dohodu, a tiež, že za výkon funkcie štatutárneho orgánu (výkon funkcie konateľa), patrí vo všeobecnosti osobe vykonávajúcej túto funkciu odmena s poukazom na ust. § 66 ods. 3 (aktuálne ods. 6) a § 566 a nasl. ObZ. V posudzovanom prípade bolo pre rozhodnutie odvolacieho súdu rozhodujúce, že žalobca riadne vykonával funkciu konateľa v spoločnosti žalovaného, pričom k výkonu funkcie konateľa (žalobcu) dochádzalo bez toho, aby medzi žalobcom a žalovanou spoločnosťou bola uzavretá zmluva o výkone funkcie, ktorá by určovala výšku, či spôsob určenia odmeny alebo by priznanie odmeny vylučovala, resp. by určovala, že výkon funkcie konateľa je bezodplatný. Žalobca tak mal nárok na odmenu za výkon funkcie konateľa vo výške obvyklej odmeny za výkon funkcie konateľa v čase začiatku výkonu tejto funkcie. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že nárok žalobcu je dôvodný a odvolací súd v zhode s týmto právnym záverom, rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

41. Vzhľadom na uvedené závery súdov nižších inštancií, dovolací súd konštatuje, že dovolateľom vymedzená otázka časového rozpätia výkonu činnosti žalobcu ako konateľa žalovaného v porovnaní s nasledujúcim konateľom, bola riešená aj v odôvodneniach súdov nižších inštancií. Obe inštancie zhodne ustálili, že v súvislosti s výkonom funkcie časové hľadisko nemá opodstatnenie, síce veľmi stručne, ale

zrozumiteľne to konštatujú v prípade súdu prvej inštancie v bode 23. rozhodnutia a odvolací súd na túto otázku reaguje záverom formulovaným rovnako v bode 23. s tým, že „Tvrdenie žalobcu pred Okresným súdom v Táboři dňa 3.4.2019 č.j. 24C 41/2016-337 na str. 16 zápisnice znelo, že žalobca v tej dobe bol často na Slovensku, venoval sa hlavne slovenskej problematike, a že zhruba 50 % času sa venoval aktivitám na Slovensku. Z uvedenej výpovede nemožno žiadnym spôsobom dovodiť tvrdenie žalovaného o polovičnom rozsahu výkonu činnosti žalobcu ako konateľa v prospech právneho predchodcu žalovaného, pre ktorý by mal mať nárok na 50 % odmenu funkcie konateľa. Z uvedenej výpovede možno dovodiť len to, čo žalobca v tomto konaní vypovedal a to, že 50 % svojho času venoval aktivitám na Slovensku. V uvedenom konaní totiž nebolo skúmané časové rozpätie výkonu prác žalobcom ani počet odpracovaných hodín žalobcom v prospech toho ktorého subjektu.“

42. Spôsob, akým formuluje dovolateľ otázku, sa tak odvíja od nepodloženého predpokladu, že konateľ má istý vymedzený čas, obdobný ako zamestnanec, na plnenie si povinností v rámci pôsobenia pre obchodnú spoločnosť vo funkcii jej štatutárneho orgánu. Úvaha dovolateľa by tak mohla viesť k záveru, že konateľom možno byť aj na nižší ako plný úväzok, od čoho sa má následne odvíjať úvaha o primeranej miere odmeňovania za takýto rozsahom znížený výkon funkcie, a to v komparácii so spôsobom odmeňovania jeho nástupcu (nového konateľa).

43. Dovolací súd tu uvádza, že výkon funkcie konateľa v žiadnom prípade nemôže byť posudzovaný cez optiku (hoci aj per analogiam) pracovného práva. Pripustenie možnosti vykonávať funkciu člena orgánu použitím pracovnoprávneho vzťahu by v aplikačnej praxi spôsobilo ešte väčšie komplikácie, ako už dnes pri uzatváraní rôznych kvázipracovných zmlúv pre štatutárne orgány prax rieši. Tu by sme pripustili, že štatutárny orgán by mohol nadobudnúť na základe takéhoto výkladu zákona status obdobný zamestnancovi, pričom vzťah s obchodnou spoločnosťou nie je a nesmie byť ani len obdobným pracovnoprávnym vzťahom so všetkými právami a povinnosťami vyplývajúcimi so zákonníka práce (napr. rozsah pracovného času či zodpovednosť za škodu, hoci tu ide o kogentné ustanovenia ObZ, od ktorých sa nemožno odchyliť).

44. Vzájomné práva a povinnosti medzi štatutárnym orgánom a obchodnou spoločnosťou sa môžu spravovať aj pracovnoprávnymi predpismi, pokiaľ si to strany výslovne dohodnú, avšak ustanovenia obchodného zákonníka o právach a povinnostiach členov štatutárneho orgánu tým nebudú dotknuté. Samozrejme, istá individuálne dohodnutá úprava môže dať členom orgánov možnosť využiť určité inštitúty pracovného práva v zmluve o výkone funkcie člena orgánu spoločnosti, ktoré sa sčasti priblížia ochrane, akú poskytuje pracovné právo. Vo veci prejednáwanej však žiadna taká osobitná zmluva neexistuje a interpretácia samotnej povahy a rozsahu povinností štatutárneho orgánu sa spravuje výlučne úpravou obsiahnutou v obchodnom zákonníku.

45. Primárnou je v tomto ohľade povinnosť členov štatutárnych kapitálových obchodných spoločností vykonávať svoju pôsobnosť s odbornou (náležitou) starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých jej spoločníkov (akcionárov). Táto povinnosť nie je časovo ohraničená, výkon tejto funkcie trvá 24 hodín denne a bez ohľadu na to, kedy ju po dobu trvania funkcie plní, jeho odmena zostáva rovnaká. Členovia štatutárnych orgánov sú povinní zaobstarať si a pri rozhodovaní zohľadniť všetky dostupné informácie týkajúce sa predmetu rozhodnutia, sú povinní zachovávať mlčanlivosť o dôverných informáciách a skutočnostiach, ktorých prezradenie tretím osobám by mohlo spoločnosti spôsobiť škodu alebo ohroziť jej záujmy alebo záujmy jej spoločníkov (akcionárov), a pri výkone svojej pôsobnosti nesmú uprednostňovať svoje záujmy, záujmy len niektorých spoločníkov (akcionárov) alebo záujmy tretích osôb pred záujmami spoločnosti. To je len základný rámec toho, čím je funkcia štatutárneho orgánu typická, ako vyplýva aj z nižšie citovanej ustálenej judikatúry.

46. Člen štatutárneho orgánu tak nenapĺňa definíciu legálneho vymedzenia pojmu zamestnanec tak, ako ho zakotvuje § 11 ods. 1 ZP, podľa ktorého zamestnanec je fyzická osoba, ktorá v pracovnoprávných vzťahoch, a ak to ustanovuje osobitný predpis, aj v obdobných pracovných vzťahoch vykonáva pre zamestnávateľa závislú prácu, preto sa podľa právneho stavu de lege lata neumožňuje, aby výkon funkcie člena štatutárneho orgánu bolo možné podriaďiť pod pojem zamestnanec. Z uvedeného vyplýva,

že ak je uzatvorená s členom štatutárneho orgánu zmluva o výkone funkcie alebo sa na tento vzťah použije mandátna zmluva, pôjde vždy o obchodnoprávny kontrakt, pričom nič by na tom nezmenilo skutočnosť, ak by takáto zmluva bola formálne označená ako pracovná zmluva.

47. Súd nižších inšancií tak správne uzavrel, že úvaha o tom, v akom rozsahu konateľ plní svoje povinnosti, sa nemôže odvíjať od časového vymedzenia trvania plnenia týchto povinností obdobne, ako je to v pracovnom práve. Konateľ po celú dobu trvania svojej funkcie plní svoje povinnosti voči obchodnej spoločnosti nepretržite a výška jeho odmeny nemôže byť podmienená minimálnym alebo maximálnym časovým ohraňením doby, po ktorú si ich má plniť.

48. Konečný záver súdov nižších inšancií sa tak odvíjal od úvahy o opodstatnenosti žalobou uplatneného nároku vzhľadom na to, že žalobca vykonával svoju činnosť vo funkcii konateľa žalovaného, plnil si povinnosti, a teda bol štatutárnym zástupcom žalovaného, priamo za neho konal, a preto za výkon svojej činnosti má nárok na obvyklú odmenu, ktorej výška sa nemôže odvíjať od časového vymedzenia jej rozsahu. Nárok na odplatu za výkon funkcie konateľa nie je odvodený od času, ktorý daný konateľ venoval výkonu funkcie konateľa, ale od tej skutočnosti, že táto činnosť bola konateľom riadne vykonávaná, a tento záver považuje dovolací súd za správny.

K prípustnosti dovolania z dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. c/ CSP.

49. Podľa ust. § 421 ods. 1 písm. c/ CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inšancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

50. V prejednávanej veci právnu otázku, ktorú rozhodovacia prax najvyššieho súdu rieši rozdielne, a od ktorej vyriešenia konkrétnym spôsobom záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, dovolateľ definoval ako otázku, či má konateľ nárok na odmenu za výkon funkcie konateľa v prípade, ak medzi obchodnou spoločnosťou a konateľom nie je dohodnuté, či výkon funkcie konateľa bude odplatný alebo neodplatný. Dovolateľ poukazoval na rozdielnosť riešenia tejto otázky v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu v rozhodnutiach sp. zn. 3Obo/33/2007 a sp. zn. 1ObdoV/118/2005. Následne však samotný dovolateľ v texte dovolania (str. 4) uviedol, že tieto rozhodnutia vlastne rozhodli rozdielne v otázke, či konateľ má alebo nemá nárok na vyplatenie konateľskej odmeny v prípade, ak spoločnosť (prostredníctvom valného zhromaždenia) nerozhodla o odmene za výkon funkcie konateľa.

51. K rozhodnutiam, na ktoré poukazoval dovolateľ, zdôvodňujúc rozdielne riešenie totožných otázok týkajúcich rozdielného nazerania na to, či ne/má konateľ nárok na vyplatenie konateľskej odmeny v prípade, ak nebolo dohodnuté, či je výkon funkcie konateľa odplatný alebo bezodplatný, dovolací súd uvádza:

52. Ohľadom rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1ObdoV/118/2005, tu išlo o kasačné rozhodnutie dovolacieho súdu, z obsahu ktorého vyplýva že „Zo skutočnosti, že valné zhromaždenie žalovaného nerozhodlo o výške odmeny konateľa, nevyplýva, že sa uznieslo na tom, že výkon funkcie konateľa bude bezodplatný (a ani by takéto rozhodnutie bez ďalšieho nebolo v súlade so zákonom, konkrétne s ust. § 66 ods. 2 ObZ). Práve na tie prípady, kedy valné zhromaždenie, resp. spoločnosť nevyužije zákonnú možnosť dohodnúť a schváliť odplatu (a jej výšku), resp. bezodplatnosť výkonu funkcie konateľa, sa aplikuje ust. § 66 ods. 2 Obchodného zákonníka (účinného do 31.12.2002). Dovolací súd zároveň uviedol, že „Najvyšší súd Slovenskej republiky (ako odvolací súd) v tomto smere pochybil aj v tom, že stotožnil dva odlišné výrazy s úplne iným obsahovým významom, a to „výška odmeny“ a „právo na odmenu“. Žalobcom tvrdené skutočnosti boli v plnom rozsahu preukázané, t.j.: - žalobca vykonával funkciu konateľa (a preukázal aj obsahovú stránku tejto funkcie, nielen formálnu) u žalovaného; - medzi žalobcom a žalovaným (ani jeho spoločníkom) neexistovalo žiadne dojednanie (ústna, ani písomná dohoda), či už o doplatnom, ani o bezodplatnom výkone funkcie konateľa; žalobca preukázal, že odmena (a všetky jej zložky a prémie), ktorú poberal ako zamestnanec v spoločnosti, ktorá bola zakladateľom žalovaného, nezohľadňovala žiadne iné jeho aktivity (a ani nemohla, nakoľko bola

dohodnutá časovo pred obdobím, kedy bol menovaný do funkcie konateľa „dcérskej spoločnosti“). Akceptáciou právneho názoru súdu obsiahnutého v napadnutom rozhodnutí by došlo de facto k legalizácii možnosti vylúčiť aplikáciu ustanovenia § 66 ods. 2 Obch. zákonníka (účinného do 31.12.2001 - pozn. dovolacieho súdu) už samotným ustanovením spoločenskej zmluvy (alebo stanov), obsahujúceho právo valného zhromaždenia rozhodovať o vzniku nároku konateľa na odmenu. V takom prípade by bol každý konateľ v otázke samotného nároku v podstate odkázaný na vôľu spoločnosti - druhej zmluvnej strany (reprezentovanú valným zhromaždením ako najvyšším orgánom spoločnosti) a jeho zmluvná voľnosť v otázke samotného nároku na odmenu by bola bezvýznamná. Spoločnosť má vždy možnosť dohodnúť sa o odmene konateľa (súčasne s aktom menovania, alebo po jeho menovaní), alebo ak k takejto dohode nedôjde, konateľa následne kedykoľvek odvolať.“ Dovolací súd v danom rozhodnutí uzavrel, že „Medzi účastníkmi nie je sporné, že žalobca počas ním uplatňovaného obdobia vykonával funkciu konateľa obchodnej spoločnosti. Žalovaný mu odmietol odmenu za výkon tejto funkcie vyplatiť, okrem iného aj z dôvodu, že o odmene nerozhodlo valné zhromaždenie a odvolací súd, na rozdiel od súdu prvého stupňa, sa stotožnil s názorom žalovaného. V stanovách spoločnosti článok 11 bod 11.9 sa uvádza, že výšku odmeny konateľovi určuje valné zhromaždenie svojím rozhodnutím. Odvolací súd pochybil, ak len na základe citovaného ustanovenia z dôvodu, že valné zhromaždenie o odmene nerozhodlo, žalobcovi odmenu za výkon funkcie konateľa nepriznal. Z citovaného ustanovenia vyplýva to, že valné zhromaždenie je oprávnené rozhodnúť iba o výške odmeny, pričom je zrejmé, že základ na odmenu je daný, ktorý základ vyplýva z ust. § 571 ods. 1 Obch. zák., keďže je nepochybné, že zmluvou odmena dohodnutá nebola. Teda valné zhromaždenie spoločnosti bolo oprávnené žalobcovi priznať konkrétnu výšku odmeny, avšak zo žiadneho právneho predpisu pre valné zhromaždenie takáto povinnosť nevyplýva. Za tohto stavu, ak valné zhromaždenie svoje právo nevyužije, a to v primeranej lehote (t.j. spravidla do jedného roku), potom výšku odmeny je potrebné určiť spôsobom stanoveným v § 571 Obch. zák. V danom prípade valné zhromaždenie o výške odmeny v primeranej lehote nerozhodlo, a preto správne súd prvého stupňa výšku odmeny určil podľa ust. § 571 ods. 1 Obch. zákonníka.“

53. K argumentácii dovolateľa odkazom na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Obo/33/2007, dovolací súd konštatuje, že predmetné rozhodnutie nie je rozhodnutím dovolacieho súdu, ide o rozhodnutie najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho, teda jeho závery by napokon pri posudzovaní judikatórneho odklonu mali odlišnú relevanciu. V tomto rozhodnutí sa však najvyšší súd (ako súd odvolací) zaoberal kvalitatívne odlišnou situáciou, a to poskytnutím odmeny konateľovi za výkon funkcie pri absencii rozhodnutia valného zhromaždenia o jej priznaní, kde v danej veci existovali dva právne vzťahy - obchodnoprávny a pracovnoprávny vzťah, pričom valné zhromaždenie na zasadnutí schválilo základnú mzdu pre konateľa v postavení riaditeľa spoločnosti. Žalovaný (spoločnosť) uzavrel so žalobcom pracovnú zmluvu a vyplácal mu mzdu. Valné zhromaždenie sa tiež uznieslo, že na základe zmluvy o výkone funkcie konateľa budú žalobcovi priznané a vyplácané prémie, výška ktorých a kritéria pre ich priznanie budú predmetom rokovania nasledujúceho valného zhromaždenia. Zmluva o výkone funkcie konateľa napokon uzavretá nebola a valné zhromaždenie neprijalo uznesenie o výške odmeny konateľa, čo založilo spor v danej veci. Najvyšší súd tu uviedol, že „ustanovenia mandátnej zmluvy majú subsidiárnu povahu pri posudzovaní vzťahu vzniknutého medzi spoločnosťou s ručením obmedzeným a konateľom pri zriaďovaní záležitosti spoločnosti, čo platí aj pre nárok na vyplatenie odplaty za túto činnosť. Právo na vyplatenie odplaty za výkon funkcie konateľa vznikne, ak sú splnené ďalšie zákonom požadované podmienky, čo je v prípade spoločnosti s ručením obmedzeným rozhodnutie valného zhromaždenia o výške a spôsobe vyplatenia odmeny pre orgány spoločnosti - konateľa. V prejedávanej veci bol žalobca menovaný do funkcie konateľa spoločnosti, nakoľko však valné zhromaždenie v súlade so stanovami nerozhodlo o odmene žalobcu za výkon funkcie konateľa, tak podľa platnej úpravy žalobcovi nevznikol nárok na vyplatenie odplaty za výkon tejto funkcie na základe mandátnej zmluvy.“ Odvolací súd sa tu teda zaoberal otázkou poskytnutia odmeny konateľovi za výkon jeho funkcie bez rozhodnutia valného zhromaždenia, kedy bola však konateľovi priznaná rozhodnutím valného zhromaždenia odmena vyplácaná formou mzdy za výkon funkcie riaditeľa.

54. Dovolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že v zmysle ustanovení § 566 a § 571 ObZ je základným materiálnym právom konateľa spoločnosti právo na odmenu. Ani toto právo však nevyklučuje, aby si konateľ spoločnosti a spoločnosť dohodli bezodplatný výkon funkcie konateľa. V súvislosti s

výkonom funkcie konateľa a jeho odmeňovaním možno konštatovať, že ak má konateľ spoločnosti uzatvorenú so spoločnosťou zmluvu o výkone funkcie, táto musí mať písomnú formu a musí byť schválená valným zhromaždením. Uvedené však platí iba v prípade, ak k uzavretiu zmluvy o výkone funkcie skutočne dôjde, keďže jej uzavretie nie je obligatórne. V súvislosti s uzavretím zmluvy o výkone funkcie možno predpokladať, že ak bude uzavretá zmluva o výkone funkcie s konateľom spoločnosti, bude v nej okrem iného dohodnutá aj odplata za výkon tejto funkcie. Nič však nebráni tomu, aby sa konateľ so spoločnosťou dohodol aj na bezplatnom výkone svojej funkcie. Takáto vzájomná dohoda oboch strán o bezplatnom výkone funkcie člena štatutárneho orgánu spoločnosti však nebude vymáhateľná, ak nebude spĺňať formálne požiadavky kladené na zmluvu o výkone funkcie uvedené v ust. § 66 ods. 6 (pôvodne ods. 3) ObZ (písomné uzavretie, schválenie valným zhromaždením).

55. Konateľ spoločnosti môže na výkon funkcie uzavrieť so spoločnosťou aj mandátnu zmluvu, ktorá na rozdiel od zmluvy o výkone funkcie nevyžaduje (ako podmienku platnosti) schválenie valným zhromaždením spoločnosti, a pre platnosť ktorej sa nevyžaduje ani písomná forma. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že ustanovenie § 66 ods. 6 (pôvodne ods. 3) ObZ odkazuje na primerané použité úpravy o mandátnej zmluve, pričom práva a povinnosti medzi spoločnosťou a štatutárnym orgánom vyplývajú priamo zo zákona. Je tiež potrebné uviesť, že spoločnosť a štatutárny orgán môžu vylúčiť použitie ustanovení o mandátnej zmluve tým, že uzavrú zmluvu o výkone funkcie, ktorou komplexne upraví atribúty právneho vzťahu. Ako už bolo vyššie uvedené, zmluva o výkone funkcie musí mať písomnú formu, pričom je vylúčené upraviť bezodplatnosť výkonu funkcie konateľa v stanovách, spoločenskej zmluve či rozhodnutí valného zhromaždenia spoločnosti, keďže ide jednostranné rozhodnutia a tieto nespĺňajú náležitosti zmluvy resp. dohody ako dvojstranného právneho úkonu. Uvedené možno vyvodiť aj z rozhodnutia najvyššieho súdu v rozhodnutí sp. zn. 1ObdoV/118/2005, v ktorom sa uvádza, že "zo skutočnosti, že valné zhromaždenie žalovaného nerozhodlo o výške odmeny konateľa nevyplýva, že sa uznieslo na tom, že výkon funkcie konateľa bude bezodplatný (a ani by takéto rozhodnutie bez ďalšieho nebolo v súlade so zákonom, konkrétne s ust. § 66 ods. 2 Obchodného zákonníka). Práve na tieto prípady, kedy valné zhromaždenie, resp. spoločnosť nevyužije zákonnú možnosť dohodnúť a schváliť odplatu (a jej výšku), resp. bezodplatnosť výkonu funkcie konateľa, sa aplikuje ust. § 66 ods. 2 (aktuálne ods. 6 - pozn. dovolacieho súdu) Obchodného zákonníka". Toto tvrdenie rovnako podporuje aj rozhodnutie Najvyššieho súdu 3Obo/33/2007, teda o rozdielosti rozhodovacej praxe nemožno hovoriť.

56. Preto ak konateľ spoločnosti nemá so spoločnosťou uzatvorenú zmluvu o výkone funkcie ani mandátnu zmluvu, ktorá pre svoju platnosť nevyžaduje navyše písomnú formu, na ich vzájomný vzťah sa primerane uplatnia ustanovenia Obchodného zákonníka o mandátnej zmluve (§ 66 ods. 6 v spojení s § 566 a nasl. Obchodného zákonníka). Dovolací súd konštatuje, že ustanovenie § 566 ods. 1 Obchodného zákonníka ako základné ustanovenie pre zmluvný typ mandátnej zmluvy, priznáva mandatárovi nárok na odplatu. Z vyššie uvedeného vyplýva, že súdy nižšej inštancie správne uzavreli, že žalobcovi vzniklo právo na odmenu za výkon funkcie konateľa u žalovaného v období od 27.6.2013 do 27.1.2015, nakoľko žalobca so žalovaným nemal uzatvorenú zmluvu o výkone funkcie ani inú dohodu, a vzájomne sa nedohodli na bezodplatnom výkone funkcie konateľa spoločnosti. Právo na odmenu za výkon funkcie konateľa sa tak, ako správne uzavreli súdy nižšej inštancie, bude posudzovať podľa ustanovení § 566 Obchodného zákonníka a nasledujúcich o mandátnej zmluve. V zmysle týchto ustanovení, ak výška odplaty nie je určená v zmluve, je mandant povinný zaplatiť mandatárovi odplatu, ktorá je obvyklá v čase uzavretia zmluvy za činnosť obdobnú činnosti, ktorú mandatár uskutočnil pri zariadení záležitosti.

57. Ďalej dovolací súd uvádza, že odmena konateľa spoločnosti je určovaná valným zhromaždením, no nárok konateľa na odmenu vzniká bez ohľadu na to, či o tom valné zhromaždenie rozhodne. Takýto záver možno vyvodiť z § 66 ods. 6 (pôvodne ods. 3) ObZ v spojení s ust. § 571 ObZ. Ak teda konateľ nemal uzatvorenú zmluvu o výkone funkcie a ani mandátnu zmluvu, na vzťah medzi žalovanou spoločnosťou a jej konateľom v takomto prípade platia primerane ustanovenia Obchodného zákonníka o mandátnej zmluve, tak ako správne uviedli súdy nižšej inštancie. Pri výklade ust. § 66 ods. 6 (pôvodne ods. 3) v spojení s ust. § 566 ods. 1 ObZ, je potrebné dospieť k záveru, že ak medzi konateľom a spoločnosťou nebola uzatvorená písomná zmluva o výkone funkcii konateľa (v ktorej zmluve by bol

dohodnutý prípadný bezodplatný výkon funkcie konateľa), je výkon funkcie konateľa odplatný, a to priamo zo zákona. Nakoľko v danom prípade právny vzťah medzi konateľom a spoločnosťou nebol upravený zmluvou o výkone funkcie, patrí konateľovi odplata v obvyklej výške v zmysle § 571 ods. 1 Obchodného zákonníka, čo správne vyhodnotili sudy nižšej inštancie.

58. Dovolací súd ešte podporne poukazuje aj na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4Obo/16/2008 zo dňa 11.3.2008, v ktorom sa uvádza, že „keďže medzi žalobcom a žalovaným nebola uzavretá písomná zmluva o výkone funkcie, v ktorej by výška odplaty bola určená, žalobcovi vznikol nárok podľa ustanovenia § 571 ods. 1 Obchodného zákonníka na odplatu, ktorá je obvyklá v čase uzavretia zmluvy za činnosť obdobnú, ktorú mandatár uskutočnil pri zariadení záležitosti.“ Tiež súdna prax českých súdov uvádza, v rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 31.1.2007 sp. zn. 29Odo/994/2005, Rč 20/2008, právnu vetu: „Z ustanovení § 66 odst. 2 (u nás aktuálne ods. 6 - poznámka dovolacieho súdu) ve spojení s § 566 odst. 1 obch. zák., ve znění účinném do 31. 12. 2000, vyplývá, že nebyla-li mezi společností s ručením omezeným a jejím jednatelem uzavřena smlouva o výkonu funkce, má jednatel právo na odměnu určenou podle ustanovení § 571 odst. 1 obch. zák.“

59. Dovolateľom označené rozhodnutia najvyššieho súdu nenapĺňajú predpoklad rozdielnosti rozhodovacej praxe, a ani nijako im vo veci prejednávanej neodporujú závery súdov nižších inštancií. Dovolateľ za základ položenej otázky považuje vlastný náhľad na dôkazný a skutkový stav veci, odlišný od toho, ku ktorému dospeli oba sudy nižších inštancií, a ktorý sa premietol do odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Dané rozhodnutia nedávajú odpoveď na dovolateľom vymedzenú otázku (podľa neho nesprávne odvolacím súdom riešenú), keďže tieto rozhodnutia riešia otázku vzniku nároku na odplatu konateľa pri absencii rozhodnutia valného zhromaždenia o priznaní odplaty konateľovi za výkon funkcie štatutárneho orgánu a nie to, či má konateľ nárok na odmenu za výkon funkcie konateľa v prípade, ak medzi obchodnou spoločnosťou a konateľom nie je dohodnuté, či výkon funkcie konateľa bude odplatný alebo bezodplatný. Uvedenú otázku z hľadiska právneho posúdenia veci nie je možné považovať za takú, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu tak, ako to má na mysli ust. § 421 ods. 1 CSP.

60. Dovolací súd má za to, že dovolateľ dovolací dôvod v tejto časti dovolania nevymedzil spôsobom predpokladaným ust. § 432 CSP, a nebolo možné mu dať za pravdu v tom, že by tu mal byť (vo vzťahu k riešeniu dovolaním nastolenej otázky) stav rozdielnosti rozhodovania dovolacieho súdu. Prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. c/ CSP preto nie je daná.

61. Len pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že v zásade rovnaké námietky ako v dovolaní, uplatnil žalovaný aj v odvolaní. Dovolací súd však nie je „tretou inštanciou“, ktorá by bola oprávnená opätovne preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo. Z dovolania v zásade vyplýva, že žalovaný vytýka odvolaciemu súdu viacero nesprávností, kritizuje najmä spôsob vykonania a hodnotenia dôkazov a nesúhlasí predovšetkým so skutkovými (a nie s právnymi) závermi súdov nižšej inštancie, pričom svojimi námietkami napáda a spochybňuje skutkové zistenia a závery prijaté vo veci súdmi nižších inštancií, pokiaľ spočívali na dôkazoch a skutočnostiach, ktoré žalovaný spochybňoval. Odôvodnenie dovolania podaného žalovaným v tomto smere v podstate kopíruje dôvody ním podaného odvolania, s ktorými sa odvolací súd zaoberal a ku ktorým sa vyjadril v odôvodnení napadnutého rozsudku.

62. Dovolací súd poukazuje na to, že nie je oprávnený posudzovať a prehodnocovať procesne náležitým spôsobom zistený a ustálený skutkový stav zo strany súdov nižšej inštancie a zaoberať sa skutkovými otázkami. Sudy dospeli k záverom vyjadreným vo svojich rozhodnutiach na základe riadne vykonaného dokazovania. Dovolateľ procesný postup súdov nižších inštancií v konaní z hľadiska zmätočnosťných vád z dôvodov podľa § 420 CSP vo väzbe na § 431 ods. 1 a 2 CSP ani nenamietal. Spochybňovanie výsledkov vykonaného dokazovania a kritika hodnotenia vykonaných dôkazov napokon ani nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP. V dovolacom konaní nemožno preskúmať hodnotenie dôkazov vykonaných nižším súdom okrem, ak rozhodnutie vychádza zo skutkového zistenia, ktoré nemá v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní (R 42/1993), čo v danom prípade nenastalo.

63. Podľa ust. § 447 písm. c) a písm. f) CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, alebo nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

64. Podľa ust. § 448 CSP, dovolací súd zamietne dovolanie, ak dovolanie nie je dôvodné.

65. Dovolací súd záverom konštatuje, že dovolateľ z hľadiska dôvodov nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. c) CSP neodôvodnil dovolanie prípustnými dovolacími dôvodmi, čo zakladá dôvod pre odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f) CSP.

66. Dovolací súd však vzhľadom na prípustnosť dovolania v časti dôvodov v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP týkajúcich sa položených právnych otázok, uskutočnil vo veci meritórny prieskum. Z právnych záverov dovolacieho súdu vyššie formulovaných k zodpovedaniu právnej otázky podstatnej pre rozhodnutie sporu, vyplýva, že odvolací súd napadnutým rozsudkom rozhodol vecne správne, ak vyhovie žalobe založil aj na závere o nemožnosti aplikovať časové kritérium pri posudzovaní nároku konateľa na odmenu ako relevantného meradla pri určovaní jej výšky. Dovolanie žalovaného bolo preto v tejto časti posúdené ako nedôvodné. Z tohto záveru, v spojení s predtým konštatovanou neprípustnosťou dovolania z hľadiska dôvodov v zmysle § 421 ods. 1 písm. c) CSP [§ 447 písm. c) a f) CSP], dovolací súd vo výsledku rozhodol meritórne o zamietnutí dovolania podľa § 448 CSP.

67. K návrhu dovolateľa na odklad právoplatnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu (§ 444 ods. 1, 2 CSP) dovolací súd uvádza, že pokiaľ nie je zistená existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa pre vyhovie návrhu, tak dovolací súd v súlade so svojou ustálenou rozhodovacou praxou o tom nevydáva osobitné rozhodnutie.

68. Žalobca bol v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešný (§ 255 ods. 1 CSP), preto mu vznikol nárok na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa ust. § 453 ods. 1 CSP vo väzbe na § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

69. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.